

Motion till riksdagen 2023/24:2518

av **Markus Wiechel (SD)**

Särskilda bolån till förstagångsköpare och unga samt fördelaktigt bosparande för förstagångsköpare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bolån riktade till unga och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bolån riktat till förstagångsköpare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett skattefritt bosparande inför köp av första bostaden och tillkännager detta för regeringen.

Bolån riktat mot unga och förstagångsköpare

Det är inte helt enkelt att ta sig in på arbetsmarknaden idag och tillvaron blir inte lättare när det är brist på hyresrätter och priserna på bostadsrätter är höga. Därför tittar även ekonomiskt svaga ungdomar på möjligheten att äga sin egen bostad. I slutet av livet är det många som ska kunna vara nöjda över att ha investerat i en fastighet redan när de först tog sig ut i arbetslivet. Problemet är just att unga inte är etablerade på arbetsmarknaden. Inkomsterna är inte sällan osäkra samtidigt som det egna kapitalet i början av naturliga skäl är litet eller obefintligt. Kort sagt finns bostadsbehovet men inte den ekonomiska förmågan och man förväntas finna sin första egna lägenhet i det befintliga bostadsbeståndet. I detta fall krävs en rörlighet i bostadsbeståndet och att ägarna till nybyggda lägenheter redan är etablerade på bostadsmarknaden.

Även för de billigare bostäderna på marknaden kan kravet på kontantinsats stoppa flera unga från att investera i en egen bostad. I Norge har man löst det genom att unga får separata fördelaktiga villkor för bostadslån, vilket stimulerar ett ökat bostadsbyggande. Dessa lån som sker genom den s.k. bosparandemodellen boligsparing för ungdom kan vara en förebild, och en liknande modell för att underlätta ett allvarligt problem med bostadsbrist kan behövas i Sverige. Efter särskilda utvärderingar kan

förstagångsköpare och unga få en unik möjlighet att starta tidigt med ett eget hem samtidigt som man uppmuntrar unga att äga sitt eget boende – även för de utan kapitalstarka anhöriga.

Den här typen av riktade stöd kan se olika ut. Exempelvis kan ett startlån möjliggöra för en förstagångsköpare att kunna låna upp till 95 procent av bostadens värde i stället för dagens 85 procent. På så sätt minskar kravet på en egen kontantinsats från dagens 15 procent till 5 procent. Vidare kan det finnas ett tak för de som önskar dessa lån som gör att stödet hamnar på en rimlig nivå. Startlånet bör vidare vara det första som amorteras. Mot bakgrund av detta bör det införas särskilda bolån riktat till unga och förstagångsköpare i syfte att underlätta intåget på fastighetsmarknaden samt korta spartiden.

Skattefritt bosparande

Det finns idag flera länder där det idag finns fördelaktiga villkor för de som sparar inför bostadsköp. Exempelvis har vi återigen ett exempel i vårt grannland Norge, där man kan få en skatterabatt på 20 procent av det sparade beloppet upp till 25 000 kronor per år där maxtaket ligget på 300 000 kr. Denna förmån finns för samtliga som inte än hunnit fylla 34 år, vilket visar på att man i första hand riktat in sig på personer som ska ge sig in på bostadsmarknaden. Nackdelen med denna modell är dock att man missar de individer som kanske först när man blivit lite äldre valt att försöka ge sig in på bostadsmarknaden. Om även äldre personer fick chansen skulle det inte bara bli mer rättvist utan även bidra till en ökad social rörlighet i samhället som helhet. Regeringen bör utreda möjligheten till att skapa ett skattefritt bosparande för personer som önskar investera i sin första bostad.

Markus Wiechel (SD)